

Mesefarm.hu

Nyomtatható mesék, versek, tudástárak és fejlesztőanyagok gyerekeknek

Olvasás előtt

Mi az a helyhez kötődő legenda?

A **helyhez kötődő legenda** olyan történet, amely egy valós tájhoz, épülethez, romhoz, forráshoz, hegyhez vagy templomhoz kapcsolódik. Nem úgy működik, mint egy pontos történelmi jegyzőkönyv, hanem azt mutatja meg, hogyan őriz meg egy közösség egy helyet történetekben.

Az arcsi pusztatemplom legendájában a rom nem egyszerű háttér. A templom a történet központja: őrizni kell, emlékezni kell rá, és a hozzá kapcsolódó kincs sem öncélú gazdagságot jelent, hanem a templom újjáépítésének lehetőségét.

Legenda

Vajdasági legendák: Az arcsi pusztatemplom legendája

Az arcsi Pusztatemplom évszázadok óta hirdeti a rónaságon a magyarok jelenlétét és keresztény hitét.

Az omladozó templomhoz köthető legendák szerint minden augusztus 20-a környékén megnyílik a templom földje.

Egy legenda szerint István király az arcsi Pusztatemplom alagsorában van eltemetve. Vicuskát, a libapásztorlányt egyszer levezette a jótündér István királyhoz. A nagy szakállú, drágakövekkel ékesített koronával a fején alvó királynak a kislány elpanaszolta, milyen rossz sora van családjának. A király felébredt és azt ígérte, amikor majd újra megszólalnak a harangok a Pusztatemplomban, akkor ő feljön a mélyből és megsegíti a Délvidéken árván maradt, szenvedő magyarságot. A nagy király arra kérte Vicuskát, addig is őrizték meg a

templomot.

A néphiedelem szerint minden tizenharmadik év Szent István-napjának éjszakáján a Pusztatemplomnál több helyen kék lángok láthatók, majd az éj közepén megnyílik a föld valamelyik kék láng helyén, és a földből kiemelkedik egy tüzesen izzó üst, tele vakítóan csillogó sárga arannyal. Az üst mellett egy tündér áll, aki angyali hangon megszólal: „Jöjjetek, jó emberek, itt az arany! Építsétek vele újjá Pusztatemplomunkat!”

Eddig már sokan megpróbálkoztak, de csak színlelték a jóságot. Lelkük mélyén rosszak, gonoszak, kapzsiak voltak, így megégett kézzel, jajgatva távoztak az izzó üsttől. Az arany ott maradt, az izzó üst pedig a hajnal közeledtével az arannyal együtt visszasüllyedt a földbe.

Tudástár

Miért fontos a pusztatemplom a legendában?

A pusztatemplom olyan templomrom, amely magányosan áll a tájban. A rom egyszerre emlékeztet a múltra, a régi közösségre és arra, hogy egy épület akkor is jelenthet sokat, ha már nem eredeti állapotában áll.

Ebben a legendában az aracsi Pusztatemplom nemcsak rom, hanem őrzésre bízott emlékhely. István király kérése is erre irányul: a templomot meg kell őrizni, mert a hely a közösség emlékezetéhez tartozik.

Mit jelenthetnek a kék lángok és az arany?

A kék lángok a néphiedelmekben gyakran titokzatos, rejtett kincsre utaló jelek. A történetben azonban az arany nem egyszerűen meggazdagodást ígér. A tündér szavai szerint az arany célja a Pusztatemplom újjáépítése lenne.

Ezért a kincs próbatétel is. Nem az kaphatná meg, aki kapzsi, hanem az, aki valóban jó szándékkal, a közösség javára használná.

Miért fontos Vicuska alakja?

Vicuska libapásztorként egyszerű, gyermeki szereplő. Nem hatalmas úr, nem harcos, nem kincskereső. Mégis ő jut el István királyhoz, és ő hallja meg a kérést, hogy őrizze meg a

templomot.

Ez a rész azt mutatja meg, hogy egy legendában a legkisebb vagy legegyszerűbb szereplő is fontos üzenet hordozója lehet.

Beszélgetésindító

Beszélgetésindító kérdések

Miért nem mindegy, mire használnák az aranyat?

A legenda szerint az arany nem magánkincs, hanem a Pusztatemplom újjáépítésére szolgálna. Ezért a történetben a kincshez nem elég odamenni: tiszta szándék is kellene hozzá.

Miért éppen egy libapásztorlány találkozik a királlyal?

Vicuska egyszerű szereplő, mégis fontos üzenetet kap. A legenda ezzel azt sugallja, hogy az emlékezet őrzése nemcsak a hatalmasok feladata lehet.

Mit jelenthet az, hogy őrizzék meg a templomot?

Ez jelentheti az épület fizikai megőrzését, de azt is, hogy a történetet, a hely nevét és a hozzá kapcsolódó közösségi emléket nem felejtik el.

Egyszerű feladatok

Egyszerű feldolgozó feladatok

Szöveg típusa: helyhez kötődő legenda

Ajánlott korosztály: 9–13 év

Nehézségi szint: közepes

Fő fókuszok: szövegértés, motívumfelismerés, erkölcsi gondolkodás

1. Kik szerepelnek a legendában?

Írd össze a fontos szereplőket vagy alakokat: Vicuska, István király, a jótündér, a tündér az üst mellett, a kincset kereső emberek.

Könnyítés: Válassz ki három szereplőt, és írd melléjük, mit tesznek a történetben.

2. Mi történik a legenda szerint?

Tedd sorrendbe az eseményeket!

- Vicuska lejut István királyhoz.
 - A föld megnyílik a Pusztatemplomnál.
 - A király arra kéri Vicuskát, hogy őrizze meg a templomot.
 - Kék lángok jelennek meg a templom környékén.
 - Az arannyal teli üst visszasüllyed a földbe.
-

3. Mit jelképezhet a kincs?

Válassz egy választ, majd indokold meg!

- a. Gazdagságot, amit bárki hazavihet.
 - b. Próbátételt, amely megmutatja, ki jószándékú.
 - c. Játékot, amelynek nincs különösebb jelentése.
-

4. Rajzold le a legerősebb jelenetet!

Válassz egy jelenetet: Vicuska a Pusztatemplomnál, a kék lángok az éjszakában, az arannyal teli üst, vagy az alvó István király a mélyben.

Írj a rajz mellé egy mondatot: **„Ezt a jelenetet azért választottam, mert...”**

5. Mit jelenthet a templom megőrzése?

Fejezd be a mondatot!

A templom megőrzése azért fontos, mert...

Rövid kvíz

1. kérdés

Mihez kapcsolódik a legenda?

- a)** Az aracsi Pusztatemplomhoz
 - b)** Egy tengerparti világítótoronyhoz
 - c)** Egy városi palotához
-

2. kérdés

Ki jut le a legenda szerint István királyhoz?

- a)** Vicuska, a libapásztorlány
 - b)** Egy katona
 - c)** Egy kapzsi kereskedő
-

3. kérdés

Milyen fények jelennek meg a Pusztatemplomnál?

- a)** Kék lángok
 - b)** Piros lampionok
 - c)** Zöld csillagok
-

4. kérdés

Mire kellene használni az aranyat?

- a)** A Pusztatemplom újjáépítésére

b) Vásári mulatságra

c) Magánkincsként elrejtésre

5. kérdés

Miért nem tudták megszerezni az aranyat a próbálkozók?

a) Mert kapzsik és rossz szándékúak voltak

b) Mert túl messze volt a templom

c) Mert nem látták az üstöt

Megoldások

1. Kik szerepelnek a legendában?

Lehetséges válasz: Vicuska a libapásztorlány, István király, a jótündér, az üst mellett álló tündér és a kincset kereső emberek.

2. Mi történik a legenda szerint?

Lehetséges sorrend: 1. Vicuska lejut István királyhoz. 2. A király arra kéri Vicuskát, hogy őrizze meg a templomot. 3. Kék lángok jelennek meg a templom környékén. 4. A föld megnyílik a Pusztatemplomnál. 5. Az arannyal teli üst visszasüllyed a földbe.

3. Mit jelképezhet a kincs?

A legjobb válasz: b) Próbátételt, amely megmutatja, ki jószándékú. A legenda szerint az arany nem a kapzsóság jutalma, hanem a templom újjáépítésére szolgálna.

4. Rajzold le a legerősebb jelenetet!

Egyéni válasz. A lényeg, hogy a választott jelenet kapcsolódjon a legendához, és legyen hozzá rövid indoklás.

5. Mit jelenthet a templom megőrzése?

Lehetséges válasz: A templom megőrzése azért fontos, mert a hely a közösség múltjára, hitére és emlékezetére emlékeztet.

Kvíz megoldásai

Kvíz megoldásai röviden

1. a) 2. a) 3. a) 4. a) 5. a)

Pedagógiai megjegyzés: A rövid kvíz célja az alapértés ellenőrzése. Ennél a legendánál nem szükséges hosszú kérdéssor.

Felhasznált és ajánlott források

Az aracsi pusztatemplom legendája – vajdasági helyhez kötődő legenda.

Átdolgozta: Titi Hajnalka.

Legenda átdolgozása: Titi Hajnalka.

Mesefarm kiegészítő anyag: Mesefarm / Galantusz Grafika, 2026.

Forrás:

Mesefarm.hu – játékos fejlesztés a Mesefarm alkotóműhelyből

A feladatokat örömmel készítettük azoknak, akik szeretnek tanulni és játszani.

Forrás és online változat

Forrás: Mesefarm.hu

Az eredeti online anyag a QR-kód segítségével érhető el.

Ez a PDF a Mesefarm nyomtatóbarát változata. A QR-kód az eredeti online cikkhez vezet, ahol a kapcsolódó tartalmak és frissítések is elérhetők.

Online változat

Mesefarm.hu - mesék, versek és fejlesztőanyagok gyerekeknek